

Sygn. akt II Ca 287/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anatol Gul

Sędziowie: SO Piotr Rajczakowski

SO Aleksandra Żurawska

Protokolant: Agnieszka Ingram

po rozpoznaniu w dniu 15 lipca 2014 r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa R. S.

przeciwko (...), (...)w B.i M. Ż.

o wydanie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 21 stycznia 2014 r., sygn. akt I C 61/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że nakazuje pozwanym (...), (...)w B.i M. Ż. solidarne wydanie powodowi R. S. nadziewarki do wędlin(...), nr (...)oraz zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powoda 3.630 zł kosztów procesu;

II. zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powoda 2.430 zł kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 287/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem oddalono powództwo o wydanie nadziewarki do wędlin , opierając rozstrzygnięcie o następujące ustalenia i oceny:

- powód nabył w dniu 16 maja 2012 r. od (...)nadziewarkę do wędlin (...)nr (...), za kwotę 24 000 zł brutto, celem zabezpieczenia zwrotu pożyczki udzielonej pozwanym, przy czym nadziewarka po zakupie pozostała w posiadaniu strony pozwanej, natomiast strona pozwana po zwrocie pożyczki miała odkupić nadziewarkę ; we wrześniu 2012 r. komornik A. S.w sprawie egzekucyjnej prowadzonej z wniosku powoda udał się na miejsce wskazane przez powoda – na teren masarni w (...), gdzie po sprawdzeniu zawartości pomieszczeń produkcyjnych nie ujawniono przedmiotowej nadziewarki do wędlin.

W ocenie sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Powód dochodząc od strony pozwanej nadziewarcki do wędlin powołał się na swoje prawa jako nabywca rzeczy ruchomej – a więc art. 535 k.c. oraz na swoje uprawnienia właścicielskie - art.222 k.c

Sporne w przedmiotowej sprawie było to, czy w dniu zakupu nadziewarcki do wędlin powód odebrał ją, o czym świadczyć mają zeznania M. R., czy też pozostawił ją w posiadaniu pozwanych, o czym świadczyły zeznania E. S. oraz samego powoda.

Pomimo tego, że Sąd dał wiarę wersji przedstawionej przez powoda, powództwo nie może być uwzględnione.

Powód bowiem nie może powoływać się na swoje uprawnienia jako kupującego określone w art 535 kc, który stanowi , że przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę, skoro w świetle zeznań samego powoda, nadziewarckę pozostawiono w użytkowaniu strony pozwanej. Doszło zatem do zawarcia nowej umowy użytkowania, w ramach której pozwani byli legitymowani do posiadania nadziewarcki. Po ewentualnym rozwiązaniu tej umowy użytkowania powód może oczywiście dochodzić wydania nadziewarcki, ale jako właściciel, a nie nabywca ruchomości. W grę wchodzi zatem roszczenie uregulowanie w art. 222 k.c który stanowi, iż właściciel może żądać od osoby, która włada faktycznie jego rzeczą, ażeby rzecz została mu wydana, chyba że osobie tej przysługuje skuteczne względem właściciela uprawnienie do władania rzeczą. Zgodnie z ogólną zasadą ciężaru dowodu (art. 6 k.c.) ,powód (właściciel) jest zobowiązany udowodnić, że pozwany faktycznie włada, będąc nieuprawnionym, jego rzeczą. Tej przesłanki w przedmiotowej sprawie powód nie udowodnił.

Po raz ostatni nadziewarcka była widziana w posiadaniu pozwanych w dniu 4 lipca 2012 r., o czym świadczą zeznania samego powoda. Faktem jest, że we wrześniu 2012 r., w świetle informacji komornika sądowego, nadziewarcka nie znajdowała się już w posiadaniu pozwanych. Pozwani również zaprzeczają , iż posiadają tą nadziewarckę. Gdzie ona się znajduje nie ustalono, lecz to na powodzie ciąży ciężar wykazania, iż nadziewarcka ta nadal znajduje się w posiadaniu pozwanych. W świetle okoliczności przytoczonych przez powoda, pozwani dopuścili się przestępstwa określonego w art. 284 k.k. Powód nie wykazał, by złożył zawiadomienie o popełnieniu takiego przestępstwa, a w ramach postępowania karnego skorzystać można z niedostępnej w postępowaniu cywilnym instytucji przeszukania (art 219 k.p.k) i doprowadzić do ustalenia w ten sposób, że pozwani znajdują się w posiadaniu przedmiotowej ruchomości,

Reasumując powód nie udowodnił, że pozwani znajdują się w posiadaniu przedmiotowej nadziewarcki, czemu pozwani zaprzeczają , a była to niezbędna przesłanka do uwzględnienia powództwa windykacyjnego.

W apelacji powód zarzucił :

1. naruszenie prawa materialnego, a to art. 65 § 2 kc, art. 252 kc, art. 710 kc, art. 715 kc , art. 718 kc i art. 365(1) kc, przez brak ustalenia zgodnego z wolą stron i ich zamiarem sensu umowy, błędne uznanie, że zawarta została umowa użytkowania, gdy tymczasem miało miejsce użyczenie, a stosunek prawny użyczenia ustał wobec zaprzestania działalności przez masarnię;
2. naruszenie prawa procesowego, a to art. 233 § 2 kpc, przez zaniedbanie nadania zeznaniom obu stron wagi i znaczenia dowodu tego, że umowa użyczenia została zawarta na czas nieoznaczony, a powód żądał wydania rzeczy , co strony potwierdziły, gdy ponadto strona pozwana zaprzestała prowadzenia dalszej działalności, jak również błędną ocenę tego, że skoro komornik nie znalazł nadziewarcki w jednym miejscu, to nie znajdowała się ona w innym miejscu i w posiadaniu pozwanych;
3. naruszenie art. 6 kc przez przyjęcie braku udowodnienia przez powoda posiadania rzeczy przez pozwanych, skoro nie ma żadnego dowodu, że nadziewarcka wyszła spod władztwa pozwanych.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja jest uzasadniona i podlega uwzględnieniu, a podniesione w niej zarzuty znajdują potwierdzenie w okolicznościach sprawy. Przyjmując ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji za swoje, Sąd Okręgowy nie podziela jednak oceny prawnej tego stanu faktycznego z następujących przyczyn:

- na wstępie należy zauważyć, że sąd pierwszej instancji - mimo wniosków powoda oraz znanemu mu faktowi śmierci współnika L. Ż.

- nie poczynił w tym zakresie żadnych działań; tymczasem śmierć współnika w spółce jawnej nie jest równoznaczna z ustaniem jej bytu prawnego, a skoro umowa spółki przewidywała, że na miejsce zmarłego współnika wchodzi jego spadkobiercy, którzy nie muszą składać żadnego oświadczenia o przystąpieniu do spółki, ponieważ nabywają spadek z mocy prawa już z chwilą otwarcia spadku, to takim współnikiem została M. Ż. (1), a każdy współnik odpowiada za zobowiązania spółki całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi współnikami oraz ze spółką / art. 22 k.s.h. /;

- powód jest właścicielem przedmiotowej nadziewarki, skoro nabył ją na podstawie umowy z dnia 16 maja 2012 r., co zgodnie zostało przyznane; rzecz ta została pozostawiona przez niego pozwanym w celu jej użytkowania, a zatem przez czynności dokonane zawarta została umowa użytkowania na czas oznaczony 3 miesięcy, co wynikało z zeznań powoda / k. 84 /, gdy treścią tego prawa jest używanie rzeczy i pobieranie pożytków, czyli korzyści w postaci dochodów przynoszonych przez prawo lub rzecz / art. 53 – 54 kc /; - umowa ta została rozwiązana zarówno wobec zakończenia działalności przez pozwanych, jak i upływu czasu, na jaki została zawarta, po czym pozwani, mimo wezwania, nie wydali przedmiotowej nadziewarki, do czego byli zobowiązani na podstawie przepisu art. 262 kc;

- tylko dodatkowo należy zauważyć, że traktując żądanie powoda – jako właściciela – jest ono także uprawnione; żeby mówić o roszczeniu windykacyjnym, muszą być spełnione dwa warunki, czyli treścią roszczenia musi być wydanie rzeczy, a po drugie, musi ono wynikać z prawa własności, które w niniejszym przypadku miały miejsce; - adresatem żądania wydania rzeczy powinien być ten, kto nią faktycznie włada; jeżeli bezspornym było, że nadziewarka znajdowała się we władaniu pozwanych, co potwierdza ocena materiału dowodowego zebranego w sprawie, a z drugiej strony – wbrew twierdzeniom pozwanych - nie ma żadnego wiarygodnego dowodu wskazującego na wyjście przedmiotu sporu spod władztwa pozwanych, to żądanie pozwu podlegało uwzględnieniu.

Z tych przyczyn zaskarżony wyrok podlegał zmianie / art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 98 kpc/, natomiast o kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc .